

DYSPUTOWANIE (12) *sb n*

di- (9), dy- (3).

o oraz a jasne; e z tekstu nie oznaczającego -é.

sg *N* dysputowanie (3). ◊ *G* dysputowaniã (3). ◊ *D* dysputowaniu (2). ◊ *A* dysputowani(e) (2). ◊ *I* dysputowani(e)m (1). ◊ *pl* *A* dysputowaniã (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Słowna wymiana poglądów, dyskusja; disputatio* *Mącz* (9) : ábo náuczánien/ ábo dyfputowánien/ ábo ęzyká y piłmá Lácińského ćwiczenien pomagáli [*vel profitendo, vel disputando, vel stylum formando*]. *ModrzBaz* 131v.

Wyrażenie: »nauka dysputowania, na dysputowanie« = *dialectica, logice vel logica* *Mącz* (2 : 1): *Logice vel logica, Nauká rozmawiania/ Difputowania prawdy od fáłżu rozłączenia. Alias Dialectica. Mącz* 196d, 84c; miał być nátychmiał obdárzon ofobną iáką y niezwyčajną náuką ná dyfputowánien/ y dánien odporu przeciwnikom *WujNT* 248.

Szeregi: »dysputowanie, (a, albo, to jest) gadanie« (4): *Cornua disputationis alicuius commovere, Rozgniewać/ áłbo nágábác kogo ku difputowánien á gadánien. Mącz* 65d, 84c, 333b; *Aryftoteles* vważnie mądrosći one fwe rozdzielájąc/ na dyfputowánien albo gadánien fubtylnosć na oftre w przyrodzone rzeczy wglądánien/ y przyczyny ich náznáczánien gospodárstwe^m obyczáie dobre/ y rzády w Rzeczyfpolitey záváł *GostGospSieb* +3.

»dysputowanie i rozmowa (a. rozmawianie)« (2): *Disputatio et Dialogus, Difputowanie y rozmowá* *Mącz* 333b, 196d.

»dysputowanie a spieranie« (2): *Limatur veritas in ipsa disputatione, Przes difputowánien á fpieranie/ fzczyrey fie prawdy domawiamy* *Mącz* 193d.

2. *Dowodzenie, argumentowanie; argumentatio* *Mącz* (2) : *Ceratinae, species argumentationis captiose. Chytry obyczay difputowánien a yęcie słowne w ten fpołób. Tego czegoś nie vtrácił yefzcze mafz/ rogówes nie vtrácił/ á przeto rogi mafz. Mącz* 48b; *Subtile genus differendi, Argumentatio subtilis, Subtilne difputowánien/ fubtilny dowód. Iudicium subtile. Mącz* 426c.

3. *Badanie, roztrząsanie* (1) :

Szereg: »rozbiekanie i dysputowanie« (1): *Powieść/ pytanien/ gadká/ ku rozbiekaniu y difputowánien wzięta. Mącz* [454]c.

Synonimy: 1. *dyskurs, spieranie; 2. argumentowanie, dowodzenie, dyskurs; 3. badanie, rozbiekanie, roztrząsanie.*

Cf **DYSPUTACYJA, DYSPUTOWAĆ**